NORMATIVA PER A LA REALITZACIÓ DEL TREBALL FINAL DEL GRAU DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ DE BÉNS CULTURALS DE L'ESCRBCC CURS 2023-2024[1]

1. MARC NORMATIU

La Resolució ENS/1550/2014, de 23 de juny (DOGC, núm. 6660 – 09.07.2014), per la qual s'aprova el pla d'estudis dels ensenyaments artístics conduents al Grau de conservació i restauració de béns culturals de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya, estableix els següents paràmetres pel que fa al Treball final:

Matèria: Treball final
Assignatura: Treball final (TF)
Crèdits ECTS: 6
Impartició: 2n semestre de 4t curs

La Resolució ENS/1510/2014, d'11 de juny (DOGC Núm. 6655 - 2.7.2014), dels criteris de permanència en els ensenyaments artístics conduents al Grau de conservació i restauració de béns culturals estableix que l'estudiant es pot matricular al treball final de grau si ha superat la resta d'assignatures, o bé si al mateix temps es matricula de la totalitat de les assignatures que li resten per a finalitzar els estudis.

La memòria de Verificació del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals de l'ESCRBCC, en el seu apartat 5 *Planificació de la titulació*, es fa una descripció detallada de la matèria, es relacionen les competències generals, les competències transversals, les competències específiques i els resultats de l'aprenentatge, així com els requisits previs per cursar l'assignatura de la matèria, les metodologies d'ensenyament-aprenentatge, el sistema general d'avaluació i un breu resum dels continguts.

2. MATRICULACIÓ

El TF es realitza a la fase final dels ensenyaments. Pel que fa a la matriculació, es fa efectiva el segon semestre de 4t curs i cal matricular la totalitat de les assignatures que resten per finalitzar els estudis.

Es podrà renunciar a la presentació del TF en les dates establertes a la Guia de l'estudiant. Els alumnes que renuncien a l'assignatura, renuncien a les convocatòries de juny i setembre, i podran tornar-lo a matricular el gener del curs següent i presentar-lo a la convocatòria del juny del curs següent.

Els alumnes que durant el segon semestre de 4t curs marxen d'Erasmus estudis o vinculen el TF a les Pràctiques externes amb el vist-i-plau de la Comissió de TF, s'hauran de matricular al juliol per presentar el TF a la convocatòria de gener del curs següent. Si suspenen el TF, podran presentar-lo a la convocatòria de setembre del curs següent. Si renuncien a l'assignatura, es podran matricular del TF al curs següent.

Els alumnes que suspenen el TF poden tornar-lo a presentar a la convocatòria de setembre.

Els alumnes que no es matriculen a l'assignatura del TF mentre cursen 4t curs, entraran a la convocatòria del curs acadèmic següent i hauran de complir la mateixa normativa (matriculació, tema, tutories), que els alumnes que cursen 4t curs aquell any. Si durant les dates establertes no presenten el full del tema a qui va ser la seva tutora de 4t curs, no podrà matricular-se al gener per presentar el TF al juny, haurà d'esperar la següent convocatòria anual.

[1] Actualització de 26 de juny de 2023.

CASUÍSTICA	INICI TUTORIES	MATRICULACIÓ	PRESENTACIÓ
Alumne/a 4t curs 23-24	Febrer 2024	Gener 2024	Juny 2024
TF no matriculats anteriorment	Febrer 2024	Gener 2024	Juny 2024
TF suspès 23-24 (gener/juny)	-	-	Convocatòria de setembre 2024
Vinculació TF-PE 23-24	Febrer 2024	Juliol 2024	Gener 2025
Erasmus 2n semestre 4t	Febrer 2024	Juliol 2024	Gener 2025
Renúncia TF curs 22-23		Gener 2024	Juny 2024

3. COMISSIÓ DE TREBALL FINAL

La Comissió de TF està formada per tots els professors de l'Àrea de Conservació i restauració i pel Cap d'àrea d'Humanitats, Ciències i tecnologia i Plàstica i del Cap d'àrea de Conservació i restauració.

S'encarrega de donar el vist-i-plau dels temes proposats pels alumnes, consensuar els tutors i cotutors, i revisar els TF abans de la seva presentació.

4. TUTORIA

Els tutors dels TF són els professors de l'Àrea de Conservació i Restauració de 3r i 4t:

Per als alumnes de Conservació i Restauració de Béns Arqueològics (BA): Silvia Marín Ortega, Sílvia Franch Pagès.
Per als alumnes de Conservació i Restauració de Document Gràfic (DG): M. Àngels Balliu Badia i Carolina Biasi Pascual.
Per als alumnes de Conservació i Restauració d'Escultura (E): Margarida Quiles Roca i Montserrat Artigau Miralles.
Per als alumnes de Conservació i Restauració de Pintura (P): Àlex Lorenz Bernad i Lídia Balust Claverol.
I els professors de primer i segon curs (en el cas que es depassi de 17 TF a tutoritzar per especialitat): Joan Escudé, Gemma Orge i Pau Claramonte.

Els TF es repartiran de la següent manera: 10 als professors de 4t, 7 als professors de 3r, i el nombre de TF d'una especialitat depassen els 17, hauran de ser tutoritzats pels professors de 1r i 2n.

Durant el primer i segon semestre els tutors de TF tenen un horari setmanal fix, dedicat a fer el seguiment dels TF dels alumnes de la seva especialitat. El Pla docent estableix un màxim de 25 hores presencials, que el tutor comunicarà com s'organitzen al llarg del curs.

Els alumnes que renuncien a l'assignatura o suspenen el TF, mantindran el/la mateix/a tutor/a i el mateix tema. Qualsevol canvi haurà de ser sol·licitat a la Cap d'estudis.

Els alumnes de 4t amb una assignatura o més suspeses poden presentar i defensar el TF.

Funcions dels tutors:

El tutor, durant l'elaboració del treball ha d'assessorar i fer el seguiment del procés. Ha d'oferir orientació per a la cerca documental i la revisió bibliogràfica, col·laborar en la planificació de la recerca, en la concreció de l'estructura del treball, en la planificació temporal i revisar periòdicament el contingut i la forma del text així com corregir errors tant teòrics com metodològics. Tanmateix, el tutor també pot assessorar sobre la presentació i defensa oral.

El tutor emet l'informe sobre el treball realitzat al tribunal avaluador del TF, segons els criteris d'avaluació establerts.

5. COTUTORS

La figura del cotutor no és indispensable per al desenvolupament del treball. Si es considera necessari i sempre per indicacions del tutors, l'alumne podrà comptar amb aquesta tutoria especialitzada.

Serà un professor de l'Àrea de Conservació i Restauració, Ciències i Tecnologia, Humanitats, o Plàstica.

El cotutor no l'escollirà l'alumne sinó que serà consensuat entre totes les àrees, en funció de les necessitats i se li comunicarà a l'alumne.

L'alumne pot proposar un cotutor extern, que comunicarà al tutor i aquest ha de donar el vist-i-plau si escau. En cas afirmatiu, aquest cotutor també formarà part del tribunal.

Si és necessari que hi hagi un cotutor, es pot comptar amb la figura d'un assessor per a un àmbit del treball, però que no haurà d'avaluar en cap cas la cotutoria.

6. TRIBUNAL

Cada curs es constitueixen els tribunals. A final de curs, els alumnes presenten i defensen el treball davant d'un dels tribunals.

Cada tribunal està format per tres professors: el tutor, el cotutor (si en té) i un professor de l'escola (en el cas que hi hagi cotutor) o dos (en el cas que no n'hi hagi).

Tots els components del tribunal hauran de tenir una còpia que hauran d'haver llegit prèviament, així com l'informe previ realitzat pel tutor.

L'exposició i defensa del TF per part de l'alumne és de 30 minuts (20 minuts d'exposició i 10 minuts de defensa).

7. TEMPORITZACIÓ

GRAU

18 de setembre de 2023, dia de presentació del curs: Els tutors de TF de 3r curs fan explicació general als alumnes del procediment i la normativa de TF, tot indicant que s'actualitzen anualment.

20 de desembre de 2023. Els tutors de TF de 4t curs, reparteixen i informen als alumnes de la normativa, les dates concretes de lliurament de tasques, i els criteris i instruments d'avaluació. Durant aquesta sessió es comenta i reparteix el full per l'elecció del tema (2 opcions).

20 de gener de 2024: Els alumnes de 4t han d'omplir i lliurar al seu tutor de curs el full per l'elecció del tema (2 opcions). Els tutors de grup fan arribar una còpia a la Cap d'estudis per a que la faci arribar a la Comissió de TF.

13 de febrer de 2024: Reunions d'Àrea on es comenten el temes de TF.

15 de febrer de 2024: Reunió de la Comissió de TF per confirmar o rebutjar els temes i consensuar els tutors, cotutors i assessors (si cal).

16 de febrer de 2024: Comunicació als alumnes del tutor assignat i inici de les sessions de tutoria individualitzada amb el tutor assignat (mínim 3 tutories), segons els horaris publicats, fins al mes de maig.

8 de gener de 2024: Lliurament del TF en format digital al tutor (.pdf), dels alumnes matriculats al juliol de 2022 (Pràctiques Externes, Erasmus).

Del 22 al 27 de gener de 2024: Presentació i defensa dels TF matriculats al juliol.

Del 22 al 31 de gener de 2024: Període de matriculació del TF pels alumnes de 4t (o que no l'hagin matriculat mai).

Primera tutoria - febrer

Primer lliurament (abans de Setmana Santa)

18 de març de 2024: Reunió de la Comissió de TF per establir els treballs que són aptes per ser presentats. Aquesta decisió no és vinculant.

Segona tutoria - març

Segon lliurament (després de Setmana Santa)

Tercera tutoria – fi abril o inicis maig

16 de maig de 2024: Lliurament d'un exemplar del TF al tutor en format digital (.pdf), i el tutor reparteix una còpia a cada membre del tribunal**.** Sorteig d'ordre de presentació del TF. Elaboració del calendari i horaris de presentació i defensa dels TF per la Prefectura d'estudis, i comunicació als alumnes.

Del 27 de maig al 7 de juny de 2024: Presentació i defensa dels TF matriculats al gener-febrer segons els horaris establerts per la Prefectura d'estudis.

Els alumnes que defensen el TF el mes de setembre, seran tutoritzats durant el mes de juliol.

CURS D'ADAPTACIÓ

26 de setembre de 2023. Presentació del curs d'adaptació. Lliurament del full de propostes de TFG (dues opcions). El full l'hauran de lliurar al Tutor del Curs d'Adaptació abans del 16 d'octubre.

19 d'octubre de 2023. Reunions d'Àrea on es comenten el temes de TFG.

23 d'octubre de 2023. Reunió de la comissió de TFG per confirmar o rebutjar els temes i consensuar els tutors, cotutors i assessors (si cal).

24 d'octubre de 2023. Comunicació als alumnes del tutor assignat i inici de les sessions de tutoria individualitzada amb el tutor assignat (mínim 3 tutories), fins al mes de maig.

16 de maig de 2024: Lliurament del TF en format digital (.pdf) al tutor. Sorteig d'ordre de presentació del TF. Elaboració del calendari i horaris de presentació i defensa dels TF per la Prefectura d'estudis, i comunicació als alumnes.

Del 27 de maig al 7 de juny de 2024: Presentació i defensa dels TF matriculats el 2023 segons els horaris establerts per la Prefectura d'estudis.

Els alumnes que defensen el TF el mes de setembre, seran tutoritzats durant el mes de juliol.

8. METODOLOGIA DE TREBALL

La realització del TF del Grau en Conservació i Restauració de Béns Culturals de l'ESCRBCC, es realitza al final dels estudis reglats. Consisteix en un treball de síntesi tutelat, que permet a l'aspirant posar de manifest que sap aplicar de manera integrada els diversos coneixements adquirits a la titulació.

El TF ha de contenir els elements característics d'un projecte o treball científic. En el cas que sigui analític s'ha d'especificar les tècniques instrumentals utilitzades en l'obtenció dels resultats, i si s'escau un tractament estadístic, tal i com es tracta a l'assignatura de Tècniques de documentació i Metodologia de la investigació.

És indispensable la citació de les fonts documentals i de les imatges. En el cas que es detecti un plagi serà motiu de suspens del treball.

En el full d'elecció del tema del TF de l'alumne, la Comissió de TF farà constar la línia bàsica de treball on s'engloba:

- Conservació i restauració
- Humanitats
- Plàstica
- Ciència i tecnologia

Tema
El tema pot estar relacionat amb una obra que s'hagi intervingut a 3r o a 4t curs de l'especialitat que es cursa. Cal que inclogui tota la documentació tècnica del procés de conservació i restauració i el desenvolupament més ampli d'una part d'aquest procés i/o la recerca concreta a nivell científic, artístic, plàstic o històric sobre algun dels aspectes de l'obra.

Tanmateix, es contempla la possibilitat que el tema del treball se centri en un tema científic, artístic, plàstic o històric, però és indispensable que estigui clarament relacionat amb la disciplina de la conservació i restauració, i sempre que la Comissió de TF el consideri adient.

En aquest cas és necessari delimitar el tema, seleccionant un aspecte que es pugui abastar amb rigor en el treball acadèmic i establir la metodologia.

Estructura
El treball ha de seguir unes normes sobre la seva estructura i presentació, ja que així es pot garantir la claredat i l'ordre de la informació per afavorir la seva comprensió i avaluació. Per això es recomana que l'estructura del TF s'adeqüi als següents apartats:

- Portada
- Resum i paraules clau
- Agraïments
- Índex
- Introducció
- Cos del treball: capítols, apartats i subapartats
- Conclusions
- Bibliografia
- Annexos

• *Portada:*
El títol del treball ha d'estar a la part central de la portada; ha d'ajustar-se al tema tractat, ser breu (oferir en poques paraules el màxim d'informació possible) i contenir paraules clau del treball. Es pot acompanyar d'un subtítol més descriptiu o explicatiu.

A la part inferior de la portada, s'hi ha de fer constar el nom i cognoms de l'estudiant i, a sota, s'ha d'indicar el nom i cognoms del professor/a que ha tutoritzat el treball; a continuació, la denominació del tipus de treball, l'ensenyament, l'especialitat i el curs acadèmic en el qual es presenta.

No és recomanable afegir imatges, però hi pot aparèixer el logotip de l'ESCRBCC.

Després de la portada, s'hi ha d'incloure un full en blanc. Ni la portada ni aquest full s'han de paginar.

• *Resum i paraules clau:*
Després de la portada i del full en blanc posterior, s'ha d'incloure un resum del treball (no més de 10 línies) que sigui una síntesi del contingut del TF. A continuació, s'han de presentar diverses paraules clau (entre cinc i deu), que indiquin els temes tractats en el treball.[2]

• *Agraïments:*
Si escau, a les persones i/o institucions que han col·laborat en el treball. No s'ha de paginar. No es comptabilitza.

• *Índex:*
Ha de presentar de forma exacta les diferents parts o capítols i subcapítols del treball (no s'ha d'incloure la portada, el resum amb les paraules clau ni el mateix índex) que han d'estar numerats, per ordre, i paginats, és a dir, s'ha d'assenyalar la pàgina en què comença cada apartat.

Introducció:

[2] Tot treball que superi un 9/10 i es pengi al Repositori Digital haurà d'incoure el títol, un resum i un mínim de 5 paraules clau, en català, castellà i anglès.

Serveix per presentar el treball i ajudar a la seva comprensió. Ha d'incloure el plantejament del tema, els seus límits (matèrics, teòrics, tècnics, cronològics, geogràfics...) i altres aspectes essencials per comprendre el tema d'estudi:

- **Justificació o motivació** per la qual s'ha escollit el tema del TF.

- **Estat de la qüestió** del tema (qui/què/quan s'ha estudiat sobre el tema); pot consistir en una anàlisi de les fonts bibliogràfiques existents sobre el tema, quins són els seus especialistes, quines són les teories i hipòtesis que prevalen actualment, quins aspectes queden per investigar o com s'ha tractat el tema al llarg de la història.

- **Hipòtesi i objectius.** Un TF és la materialització d'una recerca, és a dir, és un procés sistemàtic destinat a respondre una pregunta, que és el seu punt de partida, i amb la seva resposta es pretén aclarir una incertesa del nostre coneixement.

  La hipòtesi és la resposta teòrica que es proposa, gràcies a la nostra formació i experiència, a la pregunta plantejada.

  Els objectius permeten definir què es vol aconseguir amb la recerca i ajuden a donar resposta a la pregunta formulada. Han de ser precisos (clars i expresats de forma senzilla), concisos (formulats de la manera més resumida possible) i assolibles (ha d'haver-hi possibilitats reals d'aconseguir-los); per a la seva redacció es comença amb un verb en infinitiu.

- **Metodologia** emprada per realitzar el treball. S'han d'especificar els procediments científics (de documentació, d'observació, d'experimentació...) i instrumental escollits per assolir els nostres objectius, mitjançant l'explicació dels recursos i estratègies utilitzats en la recerca (com experiments de laboratori, recerca bibliogràfica, realització d'enquestes i entrevistes, etc.).

- **Parts** en què es divideix el treball. En casos en què el TF sigui complexe o quan es consideri necessari per a millorar la seva comprensió, es poden explicar breument els principals apartats o capítols del treball i justificar el seu ordre i/o extensió en base a la seva importància.

La introducció ha de ser breu, sense citacions i s'ha d'acabar amb un salt de pàgina.

• *Cos del treball: capítols, apartats i subapartats:*
És la part més extensa del treball, ja que és on es desenvolupa en profunditat la recerca feta. S'ha d'organitzar, de forma lògica i clara, en capítols, apartats i subapartats, que han de tenir una extensió proporcional a la seva importància.

Han de estar numerats i amb un títol que es correspongui amb el seu contingut: els títols dels capítols s'han de numerar amb xifres romanes consecutives (I., II., III.). Si no hi ha capítols, directament una numeració aràbiga a apartats i subapartats. Els títols dels apartats (1., 2., 3.) i dels subapartats (1.1., 1.2.) es numeren amb xifres aràbigues consecutives. Els títols dels capítols s'escriuen en negreta i majúscules, els dels apartats s'escriuen amb negreta i els títols dels subapartats amb cursiva.

Al final de cada capítol s'ha de fer un salt de pàgina; al final de cada subapartat i apartat no s'ha de fer un salt de pàgina, llevat que sigui l'últim abans de les de Conclusions.

• *Conclusions:*
Aquesta part no és un simple resum del treball, sinó que s'han de presentar abreujats els resultats i aportacions del treball però degudament comentats i relacionats amb la hipòtesi i els objectius plantejats en la Introducció; també es poden indicar els problemes o les qüestions que queden pendents, així com proposar noves vies d'investigació futures.

Les conclusions han de ser breus, clares i tenir forma d'asseveració/afirmació (i no pas d'interrogació); no s'hi han de posar citacions ni introduir idees noves no plantejades al treball.

Les conclusions s'han d'acabar amb un salt de pàgina.

• *Bibliografia:*

És la llista, ordenada alfabèticament, de les referències bibliogràfiques de totes les fonts, obres i documents emprats per a l'elaboració del treball, s'hagin citat o no dins del text. Pot ser un llistat únic o, si s'escau, estar organitzat en apartats segons la tipologia de la font (llibres, articles, entrevistes, recursos electrònics...).

Les revistes digitalitzades posar la referència de l'obra original en paper. Només webgrafia aquelles revistes editades només electrònicament.

Les referències bibliogràfiques han de ser completes i contenir tota la informació bibliogràfica que requereix un treball acadèmic (s'han de seguir les pautes proposades al *Manual de citació bibliogràfica* corresponent de l'ESCRBCC). S'ordenen alfabèticament pel cognom de l'autor/a i, en cas que hi hagi diverses obres amb una mateixa autoria, l'ordre ha de ser cronològic; si no consta l'autoria, s'ha d'ordenar alfabèticament pel nom de l'editor, director o coordinador de l'obra col·lectiva.

S'ha d'incloure un índex d'il·lustracions que indiqui el número d'ordre de cada imatge, el títol que porta, la pàgina on es troba i autoria i/o procedència.

• *Annexos:*
Sovint és útil d'aplegar, en un o més annexos, el material que es consideri que pot enriquir o completar el TF, però que no s'inclou en el cos del treball per no ser essencial. Aquest pot ser el cas d'il·lustracions i fotografies complementàries, de plànols o reproduccions de documents.

Els annexos són independents del cos del treball, per això no es comptabilitzen les seves pàgines com a part del TF i, fins i tot, poden tenir una numeració de pàgina diferent, no correlativa a la resta del treball.

Si n'hi han diversos annexos, han de tenir un títol (Annexe fotogràfic, Annexe documental...) i han d'estar numerats amb xifres romanes consecutives (I., II., III.). Annex 1: Fotografies, o Annex II: Documentació

Format
S'han de seguir els criteris generals d'estructuració i presentació donats a les assignatures de Tècniques de documentació i de Metodologia de la investigació, de 2n curs. Es detallen les pautes a seguir:

• *Extensió:*
Mínim: 75.000 caràcters (sense espais) que són 30 pàgines aproximadament, annexos no inclosos. Màxim: 100.000 caràcters (sense espais) que són 40 pàgines aproximadament, annexos no inclosos.

S'ha de paginar tot el treball, excepte la portada (que no es comptabilitza) i la pàgina del resum (sí es comptabilitza però que no es pagina). Els números de pàgina s'han de posar a la part central del full.

Les imatges es poden integrar dins del text si estan justificades o adjuntar-les com annexos. Mides imatges: mínim 5 x 7 cm i màxim 18 x 24 cm per a mapes d'alteracions o similars.

• *Consells de presentació:*
Tipus de lletra Arial o Times New Roman.
Mida lletra: 12.
Interlineat simple.
Marges: superior: 2,5 cm; inferior: 2,5 cm; esquerre: 3,5 cm; dret: 2,5 cm.
Títols de les diferents parts del TF: 14.
Mida lletra citacions i notes: 10.

El treball s'ha de presentar al tutor en fulls DIN-A4 en format digital (.doc o .pdf). Es pot enviar per e-mail al tutor, el qual s'encarregarà de fer arribar còpia de l'arxiu als altres membres del tribunal.

• *Mitjans tècnics:*

Els mitjans tècnics de presentació (PowerPoint, DVD, etc.) han d'estar consensuats amb el tutor per tal de garantir la correcta presentació i defensa del TF.

Redacció
El text del treball s'ha de redactar d'una forma lògica, clara, precisa i amb correcció formal, ortogràfica i gramatical. Per tal d'aconseguir-ho es recomana, a part d'una bona reflexió prèvia a l'escriptura, la utilització de correctors ortogràfics i fer diverses revisions abans de donar la redacció del text per finalitzada.

• *Estil*:
Es recomana un estil neutre, senzill i concís, amb l'ús de frases breus i paràgrafs no gaire extensos, ja que tot això afavoreix la comprensió de la informació. També s'ha de tenir en compte que els termes emprats en una llengua diferent a la del treball s'han d'escriure amb lletra cursiva.

• *Citacions i notes a peu de pàgina:*
Al treball es poden incloure citacions de textos però és preferible que siguin breus; si la cita és literal (és a dir, copiada exactament de la font) s'ha de posar entre cometes (“”). Totes les obres de les citacions s'han de fer constar a l'apartat Bibliografia.

Cal seguir un d'aquests dos sistemes de citar dintre del cos d'un text: *Harvard* (estil recomanat en Ciències, és un estil genèric també anomenat “d'autor-any”) o *Chicago* (és el sistema més utilitzat en carreres de lletres/Unicum, APA, MLA...). Se n'ha d'escollir un i s'ha de mantenir la coherència en tot el treball.

Per fer les referències bibliogràfiques de les citacions, s'han de seguir les pautes proposades al corresponent *Manual de citació bibliogràfica* de l'ESCRBCC, en cada un dels casos. Aquets manuals es poden consultar al Moodle de l'ESCRBCC.

Les notes a peu de pàgina són textos per aclarir i ampliar la informació sobre algun concepte mencionat al treball; s'indiquen al cos del text mitjançant un número volat (superíndex) que es correspon amb un text a peu de pàgina.

• *Material gràfic:*
El material gràfic com les fotografies, il·lustracions, plànols, diagrames, etc., es poden posar en el cos del treball o, si no són essencials, en un annex. S'han de referenciar en el text entre parèntesi, per exemple: (Fig. 1).

Per ajudar a la seva identificació, s'han de designar (amb el nom “Figura”, “Imatge”, “Fotografia”...), numerar i tenir un peu (amb el títol o explicació de la imatge). La font i altra informació es pot posar a l'índex d'il·lustracions en comptes del peu de figura. També s'han d'incloure els crèdits de la imatge, indicant les dades de l'autoria i la font d'obtenció (autor/a, document amb la referència bibliogràfica, *copyright*), aquests crèdits s'han de posar, pel seu ordre numèric.

9. SISTEMES D'AVALUACIÓ
L'avaluació de la matèria serà continuada i formativa, la realitza el tutor i el tribunal avaluador assignat, i respon als següents criteris i instruments d'avaluació:

Criteris d'avaluació
Cal diferenciar els criteris d'avaluació dels tres blocs de la matèria: Sessions de tutoria / TF / Exposició i defensa del TF.

Sessions de tutoria:
- Presentació en el termini indicat del tema, justificació i objectius del treball, metodologia i estructura del treball, i principals fonts documentals del TF.
- Interès, assistència i participació a les tutories.
- Valoració del pla de treball: viabilitat pel que fa a nombre d'objectius i temps previst per assolir-los.
- Interès en la recerca d'informació relacionada amb el treball proposat. Capacitat de recollir dades correctament.
- Capacitat d'investigació i ús de la metodologia d'investigació adequada.
- Lectura i comprensió de la bibliografia recomanada.

TF:

- Concreció dels objectius del treball i el seu caràcter original i/o innovador.
- Capacitat d'assimilar i transmetre adequadament els coneixements teòrics i pràctics de forma escrita i gràfica.
- Ús correcte de la terminologia. Utilització de la terminologia específica.
- Capacitat per gestionar i assimilar informació.
- Capacitat per relacionar els conceptes teòrics amb la realitat.
- Capacitat d'interrelació de conceptes.
- Capacitat d'investigació i ús de la metodologia d'investigació adequada.
- Valoració dels processos de documentació.
- Capacitat de treballar autònomament.
- Capacitat per cooperar i treballar en equip.
- Recerca bibliogràfica i documental: valoració de la qualitat de les cites així com la seva coherència amb la temàtica del TF.
- Valoració de la qualitat, correcció i claredat formal del document escrit.

Exposició i defensa del TF:
- Claredat en l'exposició del treball.
- Adequació de la defensa realitzada.
- Valoració de les habilitats comunicatives i de síntesi, així com domini de l'àrea de treball.
- Valoració de la qualitat, correcció i claredat formal de la presentació visual.

Instruments d'avaluació
- Control d'assistència a les sessions de tutoria (mínim tres sessions).
- Entrega del TF en la data indicada.
- Valoració del TF pel tribunal avaluador.
- Valoració de l'exposició i defensa del TF davant del tribunal avaluador

Càlcul de la nota
La nota final serà la mitjana ponderada de les activitats d'ensenyament-aprenentatge a partir dels càlculs següents:
- El 20% de la nota correspon a l'assistència i seguiment de les sessions de tutoria (si hi ha tutor i cotutor es consensuarà).
- El 60% de la nota correspon al TF.
- El 20% de la nota correspon a l'exposició i defensa del TF.

La defensa serà presencial, excepte en el Curs d'Adaptació que pot ser telemàtica (essent creada la sessió pel tutor i comunicada tant a l'alumne com als altres membres del tribunal).

Els treballs que superin un 9/10 de nota final podran ser penjats al repositori digital obert de l'ESCRBCC, sempre i quan es compleixi amb la normativa per a la publicació de TFG i TFM.

INFORME D'AVALUACIÓ

TUTORIA 1r SEMESTRE (20% de la nota final): Només a omplir per tutors

DIMENSIÓ	INDICADORS	ITEMS
TUTORIA 1r semestre (opcional)	ELECCIÓ DEL TEMA	Escull el tema de forma decidida i justificada. Es deixa aconsellar sobre el tema en cas de dubtes.
	ASSISTÈNCIA	Assisteix a les sessions de tutoria. És puntual a les sessions de tutoria. Porta les tasques encomanades a les sessions de tutoria.
	PARTICIPACIÓ	Exposa els avenços realitzats. Exposa els dubtes. Compren les explicacions del tutor.

TUTORIA 2n SEMESTRE (20% de la nota final): Només a omplir per tutors

DIMENSIÓ	INDICADORS	ITEMS
TUTORIA 2n semestre	ASSISTÈNCIA	Assisteix a totes les sessions de tutoria. És puntual a les sessions de tutoria. Porta les tasques encomanades a les sessions de tutoria.
	PARTICIPACIÓ	Exposa els avenços realitzats. Exposa els dubtes. Compren les explicacions del tutor. Es deixa aconsellar

TREBALL (60% de la nota final): A omplir per tots els membres del tribunal

DIMENSIONS	INDICADORS	ITEMS
TEMA OBJECTE D'ESTUDI 10%	CLAREDAT	El tema objecte d'estudi està formulat de forma adequada Hi ha una bona fonamentació teòrica.
	ORIGINALITAT	El plantejament és original.
	RELLEVÀNCIA	Aquest estudi respon a necessitats del context social, de l'àmbit educatiu o professional de la C i R. És publicable Està justificat correctament.
METODOLOGIA DEL TREBALL 50%	ADEQUACIÓ METODOLÒGICA	Segueix la metodologia de manera rigorosa segons els paràmetres científics. S'utilitza la terminologia específica. Aporta un enfocament novedós
	APLICACIÓ	Contribueix a la resolució de problemes específics. Es presenten les dades necessàries que justifiquen les conclusions.
	COHERÈNCIA	El resultat del treball s'adequa al plantejament. Les fonts d'informació i documentació són adequades. S'ha realitzat una revisió crítica de la literatura relacionada i actualitzada.
ANÀLISI DELS RESULTATS 20%	COMPRENSIÓ	Aporta resultats i conclusions. S'argumenten de forma adequada i crítica.
	QUALITAT DE LA DOCUMENTACIÓ	S'especifiquen les fonts usades
		Inclou referències actualitzades Les cites i referències són pertinents
ASPECTES FORMALS 20%	CLAREDAT	Té una estructura adequada. Es presenten els continguts de forma clara. Està ben escrit.
	DISSENY	S'entenen bé les imatges, gràfics, taules que s'inclouen. Els recursos visuals són de qualitat

EXPOSICIÓ I DEFENSA (20% de la nota final): A omplir per tots els membres del tribunal

DIMENSIONS	INDICADORS	ITEMS
EXPOSICIÓ I DEFENSA PÚBLICA	CLAREDAT EN L'EXPOSICIÓ	El contingut s'exposa de forma estructurada i comprensible. S'expressa correctament utilitzant el vocabulari específic Els mitjans tècnics han contribuït a l'exposició realitzada.
	ADECUACIÓ DE LA DEFENSA	S'és receptiu a les crítiques i observacions del tribunal. Respon correctament a les preguntes del tribunal. Les imatges i diapositives presenten unitat i contribueixen a la comprensió del discurs

NOTA FINAL DEL TREBALL FINAL

	DIMENSIONS A AVALUAR	PUNTUACIÓ		OBSERVACIONS
VALORACIÓ TOTAL	SESSIONS DE TUTORIA		20%	
	TREBALL		60%	

TREBALL	**EXPOSICIÓ I DEFENSA PÚBLICA**		**20%**	
	QUALIFICACIÓ TOTAL			